

Projecte de Llei qualificada de modificació de la Llei qualificada de la Justícia

Exposició de motius

La Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, amb les modificacions que s'hi han anat introduint al llarg dels anys per diverses lleis, ha permès un funcionament de l'Administració de justícia andorrana plenament acomodada a la Constitució i al nou període de la història del Principat que s'obre amb l'aprovació de la norma fonamental. L'experiència acumulada al llarg d'aquests quasi trenta anys, així com el volum creixent dels assumptes que es dirimeixen davant de la justícia i la seva també creixent complexitat, fruit del desenvolupament social, el creixement i la modernització econòmica i la cada vegada més intensa interrelació de la nostra societat i la nostra economia amb el nostre entorn, fa que sigui necessari introduir algunes modificacions a la Llei que permetin corregir certes disfuncions detectades i adaptar l'Administració de justícia i el seu govern a les condicions actuals i als seus nous requeriments. Amb aquesta finalitat aquesta Llei qualificada modifica la Llei qualificada de la Justícia en diverses matèries.

En primer lloc, es modifica l'article 11 per tal de suprimir el complement de productivitat, tenint en compte la dificultat per valorar-ne i preveure'n el cost econòmic.

En segon lloc, es modifica l'article 17 en el sentit de designar el Ple del Tribunal Superior de Justícia i no la jurisdicció administrativa per examinar les decisions dels presidents de jurisdiccions.

També es concreten alguns aspectes relatius al nomenament i a l'estatut dels membres del Consell Superior de la Justícia. En relació amb el primer, l'article 20 especifica, com fa la Llei qualificada del Tribunal Constitucional en relació amb els magistrats que són nomenats, que les designacions dels membres han de contenir una motivació suficient de la seva idoneïtat per al càrrec, segons les seves titulacions i la seva trajectòria professional. En el cas del membre del Consell Superior de la Justícia que és elegit pels batlles i els magistrats, i a l'efecte d'establir un tractament equivalent però adequat a les característiques de la seva elecció, s'estableix que els candidats que se sotmetin a votació han de fer públic el seu currículum, per avalar la seva idoneïtat i permetre que els electors puguin fer la tria amb tota la informació.

Es modifica l'article 25, precisant les funcions del vicepresident, per a un millor funcionament de l'òrgan de govern i s'estableix que el recurs contra les resolucions del Consell Superior de la Justícia s'interposarà davant el Ple del Tribunal Superior de Justícia.

Així mateix, s'estableixen de manera explícita els principis generals d'independència, imparcialitat, responsabilitat, subjecció a la llei i servei als

interessos generals, que han d'inspirar l'actuació dels membres del Consell Superior de la Justícia. El fet que aquests principis siguin obvis no eximeix que s'hagin d'explicitar, com fa la mateixa Llei, per exemple, respecte dels batlles i magistrats. El nou article 25 *bis* estableix també l'obligació dels membres del Consell Superior de la Justícia de fer una declaració de patrimoni a l'inici i al final del seu mandat, en els mateixos termes que, per motius de transparència, fixa la legislació en relació amb els membres de les institucions constitucionals i els alts càrrecs. La Llei estén també als membres del Consell Superior de la Justícia les causes d'abstenció i de recusació que regeixen per als batlles i magistrats, per evitar els conflictes d'interès en els assumptes que hagin de decidir i garantir així, malgrat que no exerceixi potestats jurisdiccionals, la plena imparcialitat de l'òrgan màxim de govern de la judicatura en el desenvolupament de les seves funcions.

Igualment, per evitar conflictes d'interès un cop hagin finalitzat el seu mandat, l'article 25 estableix que els antics membres del Consell Superior de la Justícia no poden intervenir, en els dos anys posteriors al final del seu mandat, en cap dels assumptes sobre els quals hagi decidit el Consell Superior de la Justícia. Aquestes previsions sobre el seu estatut es completen amb el reconeixement directe de la seva responsabilitat civil i penal per les actuacions efectuades en exercici del seu càrrec, qüestió que deriva directament del principi de responsabilitat dels poders públics que inclou l'article 3.2 de la Constitució i que ara s'explicita en relació amb els membres del Consell Superior de la Justícia.

Les noves normes sobre l'estatut dels membres del Consell Superior de la Justícia expliciten també algunes regles concretes de conducta, a l'article 26, com el deure de mantenir la confidencialitat respecte de les informacions obtingudes per raó del càrrec, la prohibició de dirigir cap ordre, instrucció o recomanació als batlles i magistrats i de portar a terme qualsevol actuació que suposi una intromissió en l'exercici de la seva funció jurisdiccional, i la prohibició d'invocar la seva condició en les seves activitats privades, que són totes elles normes que ja es desprenen de la naturalesa del càrrec i que ja eren observades, però que convé expressar de forma explícita. I finalment, en relació amb l'estatut dels membres del Consell Superior de la Justícia cal destacar l'aplicació que se'ls fa del codi ètic de conducta que la mateixa Llei preveu, en tot allò que els correspongui, i que permet objectivar les causes d'una eventual revocació del càrrec, que ja preveia la versió original de l'article 27 de la Llei qualificada l'any 1993, en el procediment de la qual s'hi afegeix ara també la garantia que sigui escoltat abans el membre del Consell Superior de la Justícia que es trobi en aquesta situació. Les concrecions de l'estatut dels membres del Consell Superior de la Justícia acaben amb la previsió, a l'article 27, que el Ple del Consell Superior de la Justícia suspengui de les seves funcions el membre que hagi estat processat, fins a la resolució judicial que posi fi a la causa penal en què es trobi incurs.

L'increment de l'activitat i de la complexitat dels assumptes que ha de tractar l'Administració de justícia fa necessari que s'enforteixin les seves estructures i es disposin els instruments adients perquè pugui gestionar aquesta situació amb eficàcia i eficiència, per poder garantir en el màxim nivell possible el dret a la

jurisdicció que reconeix i garanteix l'article 10 de la Constitució per a tots els ciutadans. Aquest és un objectiu essencial d'aquesta Llei qualificada, i per assolir-lo es disposen diversos mitjans. En primer lloc, es crea la Vicepresidència del Tribunal de Batlles, a l'article 33.2, que ha de reforçar aquest òrgan jurisdiccional cabdal per al bon funcionament de la justícia i de la garantia del dret a la jurisdicció. En segon lloc, s'explicita a l'article 35 *bis* que la inspecció dels òrgans judicials té com a missió fonamental, a banda de supervisar el compliment de les obligacions per part de tot el personal que inclou l'Administració de justícia, assegurar l'eficàcia i l'eficiència del servei públic de l'Administració de justícia, i s'emfatitza d'aquesta manera la funció d'auditoria i de col·laboració per millorar-ne el funcionament que ha d'orientar l'actuació de la inspecció judicial.

El nou article 35 *quater* disposa que el Consell Superior de la Justícia pugui encarregar l'elaboració d'estudis, informes i documentació a persones de solvència reconeguda, per tractar qüestions d'interès per a l'Administració de justícia, i sempre que això no suposi pronunciar-se sobre els assumptes concrets que estiguin coneixent els òrgans judicials. Aquest suport tècnic extern pot ser demanat també al Consell Superior de la Justícia pels presidents dels tribunals i el fiscal general, en cas que el considerin convenient per atendre les necessitats dels òrgans que presideixen o dirigeixen.

I finalment, en la mateixa línia d'enfortir l'estructura de l'Administració de justícia i donar-hi consistència, la Llei estableix, a l'article 36, que les places que es creïn o se sol·licitin per part del Consell Superior de la Justícia comptin amb la justificació funcional i econòmica adequada, com la legislació vigent ja exigeix a l'Administració general de l'Estat.

Es modifica també l'article 40 per tal d'establir que el període ordinari jurisdiccional es desenvoluparà durant l'any natural, per augmentar l'eficàcia i l'eficiència pràctica dels processos administratius de l'Administració de justícia.

Es modifica l'article 50 per preveure que en cas de necessitat els batlles puguin ser habilitats per actuar en règim de suplència al Tribunal de Corts, quan no sigui possible la formació del Tribunal amb els seus propis membres. Així mateix, es modifica l'article 53 en coherència amb el canvi introduït a l'article 50 i es preveu que els magistrats del Tribunal de Corts puguin ser habilitats per actuar en règim de suplència al Tribunal Superior de Justícia.

S'addiciona un apartat 3 a l'article 60, per crear la figura del secretari judicial adjunt amb funcions d'assistència tècnica a batlles o magistrats i així ajudar a evacuar els expedients pendents i futurs i en definitiva enfortir la capacitat dels òrgans als quals estiguin adscrits.

Aquesta Llei qualificada fa també algunes modificacions i ajustaments en l'estatut dels batlles i magistrats. L'article 68 *quater* estableix que el temps que hagin passat els batlles i magistrats en situació d'excedència forçosa, per haver estat nomenats per a algun dels càrrecs públics que comporta aquesta situació, computi a efectes d'antiguitat en la carrera judicial. És just que el servei en

aquests càrrecs, que comporta un apartament temporal dels òrgans judicials, no suposi un perjudici per a la carrera judicial de les persones que l'han hagut d'abandonar necessàriament a causa del seu nomenament per a algun d'aquests alts càrrecs. Així mateix, s'addiciona al text l'article 69 *ter*, que prohibeix als membres de la carrera judicial la participació en subhastes públiques derivades d'una actuació judicial.

S'addiciona al text el procediment que s'ha de seguir en cas de recusació mitjançant la modificació de l'article 74, es modifica l'article 75 introduint-hi la possibilitat que el vicepresident de la Batllia examini les abstencions del president de la Batllia per tal que el procediment sigui més àgil i es modifica l'article 78 per introduir canvis i precisions tècniques del procediment.

Es modifica l'article 81 per tal de preveure una excepció a l'obligació del quòrum imposat per l'article 25.4, en determinades circumstàncies, amb l'objectiu d'evitar que la institució es quedi bloquejada per resoldre.

Els articles 83 i 84 introdueixen alguns nous tipus d'infraccions molt greus i greus i en precisen d'altres, dins del règim sancionador de batlles i magistrats. Així, es tipifiquen com a infraccions molt greus l'incompliment del deure d'abstenció sabent la concurrència d'una de les causes previstes en la Llei, l'absència continuada i injustificada de la seu de l'òrgan judicial al qual estiguin destinats i l'incompliment dels acords adoptats pel Consell Superior de la Justícia i pels presidents del Tribunal de Batlles, del Tribunal de Corts o del Tribunal Superior en exercici de les seves funcions, després d'haver estat requerits a aquest efecte. Com a faltes greus es tipifiquen l'absència injustificada de la seu de l'òrgan judicial al qual estiguin destinats i l'incompliment dels acords adoptats pel Consell Superior de la Justícia i pels presidents del Tribunal de Batlles, del Tribunal de Corts o del Tribunal Superior en exercici de les seves funcions. La infracció molt greu de l'abús de la condició de batlle o magistrat per obtenir un tracte favorable davant de l'Administració pública o dels organismes públics i parapúblics s'estén ara també als casos en què aquesta conducta s'efectua davant de professionals i empreses.

També s'introdueix el capítol setè al títol V, relatiu al codi ètic de conducta, que constitueix una de les novetats més destacades. En aquest sentit, ja des de l'*Informe Nolan*, al Regne Unit, del 1995, s'ha considerat que la vida pública havia d'estar presidida per determinats principis, més enllà de les obligacions que formalment estableix la legislació. En l'àmbit judicial, el Consell Econòmic i Social de les Nacions Unides va aprovar el juliol del 2006 una resolució per la qual va reconèixer que els dits Principis de Bangalore sobre la conducta judicial –principis d'independència, imparcialitat, integritat, correcció, igualtat, competència i diligència– constituïen un nou desenvolupament dels Principis bàsics relatius a la independència de la judicatura aprovats el 1985 per les Nacions Unides i que eren complementaris d'aquests principis. Al mateix temps, el Consell va invitar els estats que animessin les seves judicatures a prendre en consideració aquests Principis en el moment d'elaborar normes sobre la conducta dels membres de la judicatura. Més tard, el 2010, el Comitè de

Ministres del Consell d'Europa va recomanar que els estats membres plasmessin en codis d'ètica judicial els principis que han de guiar la seva activitat, més enllà dels deures que poden ser sancionats disciplinàriament (Recomanació CM/Rec(2010)12, del 17 de novembre del 2010, *Judges: independence, efficiency and responsibilities*). I el 2019, la Global Judicial Integrity Network, en el marc del programa global d'implementació de la Declaració de Doha, va recomanar els estats de les Nacions Unides adoptar codis de conducta judicial, inspirats en els Principis de Bangalore. Diversos països, entre els quals Espanya i França, xarxes de països i associacions judicials ja han aprovat codis d'ètica judicial, a través de diversos instruments jurídics, amb la finalitat d'enfortir l'estat de dret i la confiança pública en els jutges i el poder judicial.

Aquesta Llei qualificada recull aquesta recomanació i encomana al Consell Superior de la Justícia l'aprovació d'un codi ètic de conducta, basat en els Principis de Bangalore, que serveixi de guia de conducta per a totes les persones que formen part de l'Administració de justícia i el seu òrgan de govern. Per elaborar-lo, la Llei estableix, d'acord amb les recomanacions dels organismes internacionals, que els jutges i tot el personal implicat hi puguin participar activament. Una vegada aprovat, el codi ha de servir per establir els estàndards ètics de conducta, més enllà de l'estricta compliment dels deures que la Llei fixa directament. Malgrat que els incompliments del codi ètic de conducta, si no es corresponen amb una conducta que constitueixi una infracció disciplinària o fins i tot un delicte, no poden ser sancionats jurídicament, es determina que puguin generar queixes dirigides als presidents dels òrgans judicials i al Consell Superior de la Justícia, que podrà emprendre les actuacions que pertoquin prop de l'òrgan judicial i de la persona afectada, que té l'obligació de contestar les peticions d'informació i d'explicació que se li requereixin. El procediment de queixa pot comportar una reprensió, que no es considera sanció disciplinària, si es constata l'incompliment del codi ètic de conducta i no ha conduït a una demanda de responsabilitats d'un altre tipus, en l'ordre disciplinari o fins i tot penal.

També es modifiquen els articles 100 i 101 de la Llei qualificada de la Justícia per tal que la defensa en judici, davant de qualsevol jurisdicció, dels drets i interessos de l'autoritat financera andorrana sigui assumida pels advocats adscrits al seu gabinet jurídic, i aquests estiguin exempts de l'obligatorietat d'estar inscrits com a membres exercents al Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra, per actuar davant de batlles i tribunals.

La Llei inclou una disposició transitòria, que fixa diverses previsions per al trànsit de la situació anterior a la que disposa aquesta Llei, Així mateix, incorpora tretze disposicions finals; les tres primeres preveuen, d'una banda, el nomenament del vicepresident de la Batllia en un termini de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei i, d'altra banda, l'aprovació per part del Consell Superior de la Justícia de les normes reglamentàries necessàries per al compliment de la Llei.

La disposició final quarta modifica els articles 116 i 166 del Codi de procediment penal vigent. En aquest sentit, cal posar en relleu que després de més de vint anys des de la darrera reforma important, es constata que el Codi de procediment

penal ha de ser objecte d'una altra revisió global i profunda per actualitzar i millorar les disposicions relatives al procediment penal, i establir un model de procediment penal adequat als nostres temps i a la nostra societat. El Govern ha engegat treballs en aquesta direcció, però encara no es troben finalitzats i resulta necessari fer algunes modificacions d'aquest text, amb certa celeritat. Per aquest motiu, un cop més, cal fer una modificació parcial de la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal, del 10 de desembre de 1998. En relació amb la modificació de l'article 116, hi ha un nou procediment per al decomís, per dotar-lo de més agilitat, però mantenint i reforçant les garanties de les parts, i en relació amb l'article 166, l'ampliació dels supòsits susceptibles d'ésser jutjats pel procés d'ordenança penal a infraccions més greus per a les quals aquest procediment estava exclòs. Aquest procediment, que faculta el batlle instructor per dictar una resolució condemnatòria en un estadi molt inicial de la instrucció, sempre que hi hagi la conformitat de l'encausat i s'apliqui com a màxim la meitat de la pena prevista per al delictes en qüestió, permetrà agilitzar certs procediments judicials en un just equilibri entre l'eficàcia del sistema penal i el respecte dels drets a la defensa.

La disposició final cinquena modifica l'article 70 del Codi penal, en coherència amb la modificació efectuada a l'article 116 del Codi de procediment penal.

Les disposicions finals sisena i setena preveuen la creació de noves places per a l'Administració de justícia i el seu finançament. En aquest sentit, cal posar en relleu que el mes de novembre del 2020 es va crear una comissió formada pel Ministeri de Justícia i Interior, el Consell Superior de la Justícia i els principals operadors jurídics (Col·legi d'Advocats, Col·legi de Procuradors i Cambra de Saigs), per tal d'analitzar de quina manera es podria millorar el funcionament de l'Administració de justícia. Fruit d'aquesta comissió, el Consell Superior de la Justícia ha elaborat un document en què es constata, entre altres qüestions, que actualment existeix una manca de recursos humans en l'Administració de justícia per donar un servei eficient i eficaç i garantir a tota persona una tutela judicial efectiva. En aquest sentit, el mateix Tribunal Constitucional ha constatat en diverses resolucions un funcionalment anormal de l'Administració de justícia degut a dilacions indegudes per part dels tribunals ordinaris, en vulneració del dret a un procés degut, i aquest fet ha derivat en declaracions de responsabilitat de l'Estat.

En vista dels elements exposats anteriorment, es fa necessari i urgent adoptar un pla de xoc perquè l'Administració de justícia disposi dels recursos humans necessaris per impulsar la resolució dels procediments i evitar dilacions indegudes, i en definitiva donar un servei públic eficaç i eficient. Aquests recursos humans, possibilitats per aquesta Llei, consisteixen de forma concreta en la creació de sis places de secretari judicial, tretze places d'oficial de justícia, una plaça de fiscal adjunt i cinc places d'administratiu de la Fiscalia General. Una vegada es licitin i es cobreixin aquestes places, s'estima que el temps necessari per arribar a assolir un bon funcionament de l'Administració de justícia serà d'aproximadament tres anys.

La disposició final vuitena modifica l'annex corresponent de la Llei de la funció pública de l'Administració de justícia, per incrementar la base retributiva del lloc de treball de secretari judicial. En aquest sentit, com s'ha exposat anteriorment, es creen sis places de secretari judicial; actualment, es constata que aquesta figura té unes responsabilitats com a cap de l'oficina judicial que no es veuen reflectides adequadament en la seva retribució, i per tant es considera necessari incrementar la base retributiva d'aquest lloc de treball.

La disposició final novena modifica l'apartat 2 de la disposició transitòria primera per ampliar a dos anys més el termini per resoldre els processos judicials entrats abans del Codi de procediment civil.

La disposició final desena modifica la disposició transitòria segona de la Llei 30/2018, del 6 de desembre, qualificada de seguretat pública per tal d'establir que els titulars de sistemes de videovigilància que estiguin en funcionament i que no s'hagin registrat al ministeri competent en matèria d'interior els podran registrar fins al 31 de desembre del 2023.

Finalment, les disposicions finals onzena i dotzena faculden per a l'elaboració de textos consolidats de les lleis que es modifiquen, i determinen la data de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Article 1. Modificació de l'article 11 de la Llei qualificada de la Justícia

Es modifica l'article 11 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat en els termes següents:

“Article 11

La remuneració de tots els batlles i magistrats, així com totes les despeses de l'Administració de justícia en general, són a càrrec dels pressupostos de l'Estat.

Els batlles i magistrats reben un sou a càrrec del pressupost i no poden percebre directament o a través del pressupost cap honorari ni taxa judicial en benefici propi.

El règim retributiu dels batlles i els magistrats consta, si escau, dels conceptes següents:

- a) Base retributiva, segons les categories de batlle i magistrat.
- b) Complement de grau personal, segons el grau que correspongui a cada batlle o magistrat.
- c) Complement de destinació, per la plaça ocupada, segons la classificació de places que aprovi el Consell Superior de la Justícia.
- d) Complement de responsabilitat addicional, pel nivell superior de funcions de substitució assumides respecte de les pròpies de la plaça, de manera addicional, provisional o transitòria, i també per la designació en la presidència d'un òrgan judicial o la vicepresidència de la Batllia.

e) Complement d'antiguitat, per cada tres anys de servei prestat com a batlle o magistrat prop de l'Administració de justícia.

El règim retributiu dels batlles i els magistrats es regeix per les taules anuals que s'adjunten com a annex I de la Llei.

Article 2. Modificació de l'article 17 de la Llei qualificada de la Justícia

Es modifica l'article 17 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat en els termes següents:

“Article 17

Les resolucions dels tribunals i dels presidents, quan tenen caràcter governatiu, s'anomenen *acords*, i els batlles i els magistrats adscrits a la Batllia o al tribunal corresponent estan obligats a complir-les. Aquests acords poden ser impugnats pels batlles i els magistrats davant el Consell Superior de la Justícia, d'acord amb les normes del Codi de l'Administració, i posteriorment davant el Ple del Tribunal Superior de Justícia.”

Article 3. Addició de l'apartat 2 a l'article 20 de la Llei qualificada de la Justícia

S'addiciona l'apartat 2 a l'article 20 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat en els termes següents:

“Article 20

[...]

2. Les designacions indicades a l'apartat anterior han de contenir la motivació suficient que avaluï la idoneïtat de la persona per al càrrec, segons les seves titulacions i la seva trajectòria professional. En el cas del membre elegit pels batlles i magistrats, les persones candidates que se sotmetin a votació han de fer públic el currículum que avaluï la seva idoneïtat.”

Article 4. Modificació del títol del capítol segon del títol II de la Llei qualificada de la Justícia

Es modifica el títol del capítol segon del títol II de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat en els termes següents:

“**Capítol segon. Organització i funcionament del Consell Superior de la Justícia i estatut dels seus membres**”

Article 5. Modificació dels apartats 3 i 6 l'article 25 de la Llei qualificada de la Justícia

Es modifiquen els apartats 3 i 6 de l'article 25 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, els quals queden redactats en els termes següents:

“Article 25

[...]

3.

a. El vicepresident substitueix el president en els supòsits d'absència o vacances. En aquest cas té la plenitud de drets, deures i atribucions que corresponen al president i ostenta la representació del Consell Superior de la Justícia.

b. El secretari, amb el vistiplau del president, aixeca acta de totes les reunions i decisions del Consell Superior de la Justícia.

[...]

6. Contra les resolucions del Consell Superior de la Justícia es pot presentar recurs en via administrativa davant el mateix Consell Superior de la Justícia, d'acord amb les normes del Codi de l'Administració. Exhaurida la via administrativa, es pot interposar recurs davant el Ple del Tribunal Superior de Justícia.”

Article 6. Addició de l'article 25 bis a la Llei qualificada de la Justícia

S'addiciona l'article 25 bis a la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat en els termes següents:

“Article 25 bis

1. Els membres del Consell Superior de la Justícia actuen amb independència, imparcialitat i responsabilitat, subjectes a la llei i d'acord amb els interessos generals.

2. Els membres del Consell Superior de la Justícia han de fer a l'inici i al final del seu mandat una declaració de patrimoni, d'acord amb el que estableixi la legislació vigent.

3. Els membres del Consell Superior de la Justícia estan subjectes a les mateixes causes d'abstenció i de recusació aplicables a batlles i magistrats. En cas que s'esdevingui una causa d'abstenció, el membre del Consell afectat ho posa en coneixement del president, que decideix sobre l'acceptació. En cas que l'afectat sigui el president, aquest últim ho comunica al vicepresident, que decideix.

Si el membre afectat per una causa d'abstenció no ho comunica en els termes del paràgraf anterior, pot ser recusat per les persones potencialment afectades

per la decisió que hagi de prendre el Consell. El Ple del Consell decideix sobre les recusacions presentades, una vegada escoltat el membre recusat.

4. Els membres del Consell Superior de la Justícia s'han d'abstenir en tots els assumptes en què tinguin un interès, directe o indirecte, que pugui comprometre la seva imparcialitat. En aquest cas se segueix el que està previst en l'apartat 3 d'aquest article.

5. Els membres del Consell Superior de la Justícia, una vegada finalitzat el seu mandat, no poden intervenir, durant els dos anys posteriors al seu cessament, en els assumptes sobre els quals hagi decidit el Consell.

6. Els membres del Consell Superior de la Justícia són responsables civilment i penalment per les actuacions emanades en l'exercici del seu càrrec. Els són aplicables les normes establertes als articles 77 i 78 d'aquesta Llei qualificada.

7. El Consell Superior de la Justícia aprova un codi ètic aplicable als membres del Consell en l'exercici de les seves funcions, en els termes previstos al capítol setè del títol V d'aquesta Llei.”

Article 7. Addició dels apartats 2, 3 i 4 a l'article 26 de la Llei qualificada de la Justícia

1. S'addicionen els apartats 2, 3 i 4 a l'article 26 de Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, els quals queden redactats en els termes següents:

“Article 26

[...]

2. Els membres del Consell Superior de la Justícia han de mantenir la confidencialitat sobre les informacions que coneguin per raó del càrrec.

3. Els membres del Consell Superior de la Justícia no poden dirigir cap ordre, instrucció o recomanació als batlles i magistrats ni portar a terme cap actuació que suposi una intromissió en l'exercici de la seva funció jurisdiccional.

4. Els membres del Consell Superior de la Justícia no poden invocar la seva condició en les seves activitats privades ni fer-ne ús.”

Article 8. Modificació de l'article 27 de la Llei qualificada de la Justícia

Es modifica l'article 27 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat en els termes següents:

“Article 27

1. Els membres del Consell no poden ésser revocats per l'autoritat o poder que els hagi designat, salvat el cas que, constatada una falta greu o una infracció greu del codi ètic aprovat pel Consell, els altres membres del Consell Superior de la Justícia, després de ser escoltats, n'acordin la revocació per acord unànime.

2. En cas de processament d'un dels membres del Consell, el Ple, sense la participació de l'afectat, n'acorda la suspensió de funcions, fins a la resolució judicial que posi fi a la causa penal.”

Article 9. Modificació de l'apartat 2 de l'article 33 de la Llei qualificada de la Justícia

Es modifica l'apartat 2 de l'article 33 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, que queda redactat en els termes següents:

“Article 33

[...]

2. El Consell Superior de la Justícia designa el president i el vicepresident de la Batllia amb preferència entre els batlles de grau segon o tercer, i els presidents del Tribunal de Corts i del Tribunal Superior amb preferència entre els magistrats de grau superior, una vegada consultats els membres dels òrgans respectius. La durada del mandat dels presidents és igual a la durada del seu mandat de batlle o magistrat, i els presidents poden ser renovats en aquesta funció únicament una vegada. El mandat del vicepresident expira quan un nou president prengui possessió del seu càrrec.

[...]”

Article 10. Modificació de l'article 35 bis de la Llei qualificada de la Justícia

Es modifica l'article 35 bis de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat en els termes següents:

“Article 35 bis

1. El Consell Superior de la Justícia és competent per supervisar el funcionament de l'Administració de justícia, a fi d'assegurar-ne l'eficàcia i eficiència i el compliment de les obligacions de tot el personal, judicial i no judicial, i, consegüentment, pot nomenar inspectors amb aquesta finalitat.

La inspecció dels òrgans judicials correspon a persones que no formin part de la carrera judicial andorrana, sempre que tinguin la capacitació i l'experiència suficients per dur a terme la inspecció encomanada. En el cas que no es pugui nomenar una persona que no formi part de la carrera judicial andorrana, el

Consell Superior de la Justícia pot nomenar un batlle o un magistrat de grau o categoria superior al de l'òrgan inspeccionat.

Els inspectors estan sotmesos al secret professional en relació amb la informació que coneguin amb motiu de la inspecció, i només en poden fer ús amb aquesta finalitat.

Els inspectors són nomenats per un període de tres anys, renovable una sola vegada.

2. La inspecció comprèn l'examen i la supervisió de tot el que resulti necessari per al coneixement de la situació i el funcionament de l'òrgan inspeccionat i del compliment dels deures del personal judicial i del personal de l'Administració de justícia, atenent especialment la finalitat d'assegurar la gestió eficaç i eficient de tots els assumptes.

Tanmateix, la inspecció en cap cas no pot abastar l'aplicació o la interpretació de l'ordenament jurídic que els batlles i els magistrats portin a terme en l'exercici de les seves funcions jurisdiccionals.

3. La inspecció actua a instància del Consell Superior de la Justícia, dels presidents dels òrgans judicials i, quan afecta exclusivament el personal de l'Administració de justícia, també dels secretaris judicials. L'encàrrec de la inspecció ha de ser motivat i es fonamenta en la supervisió general i periòdica o en circumstàncies i fets concrets i identificats.

4. La inspecció conclou amb un informe que s'ha de lliurar en un termini raonable, expressa les actuacions efectuades i el resultat i s'eleva a qui la va sol·licitar i, en tot cas, al Consell Superior de la Justícia. L'informe pot contenir recomanacions per millorar el funcionament de l'òrgan inspeccionat. Abans de fer-lo definitiu, es dona vista a les persones de l'òrgan inspeccionat perquè puguin fer les observacions que creguin convenients.

L'inspector es pot adreçar al Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra, al Col·legi Oficial de Procuradors d'Andorra i a totes les persones que cregui convenients per demanar informació rellevant per a l'actuació que estigui portant a terme.

5. Si de les actuacions d'inspecció se'n desprenen indicis de responsabilitat disciplinària, l'inspector ho comunica al president del Consell Superior de la Justícia i al president de l'òrgan judicial corresponent, i si afecta el personal de l'Administració de justícia, ho comunica també al batlle i al secretari judicial que correspongui. Si se'n desprenen indicis de responsabilitat penal, ho comunica, a més, al Ministeri Fiscal.

Els membres de la carrera judicial i el personal de l'Administració de justícia tenen l'obligació de col·laborar per al bon fi de la inspecció.”

Article 11. Addició de l'article 35 quater a la Llei qualificada de la Justícia

S'addiciona l'article 35 *quater* a la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat en els termes següents:

“Article 35 *quater*

1. El Consell Superior de la Justícia pot encarregar l'elaboració d'estudis, informes i documentació sobre matèries d'interès per a l'Administració de justícia. Els encàrrecs, fets a persones de solvència reconeguda, han d'estipular la seva finalitat concreta, que en cap cas no pot ser pronunciar-se sobre una causa o un procediment pendent davant dels òrgans judicials del Principat. En la publicació o difusió d'aquests treballs, el Consell fa constar que en cap cas no vinculen els òrgans judicials ni el mateix Consell.

2. Els presidents dels tribunals del Principat i el fiscal general poden adreçar-se al Consell Superior de la Justícia per demanar que encarregui els estudis, els informes i la documentació que considerin convenients per al millor exercici de les funcions dels òrgans respectius.”

Article 12. Addició de l'apartat 10 a l'article 36 de la Llei qualificada de la Justícia

S'addiciona l'apartat 10 a l'article 36 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat en els termes següents:

“Article 36

[...]

10. La creació de qualsevol plaça per part del Consell Superior de la Justícia, al si del Consell o de l'Administració de justícia, en exercici de les seves competències, o les propostes de creació de places que dirigeixi als òrgans competents per crear-les, ha de comptar amb una justificació adequada segons les càrregues de treball que evidencii l'eficiència econòmica, d'acord amb la metodologia emprada a aquest efecte per l'Administració general de l'Estat segons la legislació vigent.”

Article 13. Modificació de l'article 40 de la Llei qualificada de la Justícia

Es modifica l'article 40 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat en els termes següents:

“Article 40

El període ordinari d'activitat jurisdiccional comença el dia u de gener i acaba el trenta-u de desembre de cada any natural.”

Article 14. Addició de l'apartat 2 i l'apartat 11 a l'article 50 de la Llei qualificada de la Justícia

S'addicionen l'apartat 2, després de l'apartat 1, i l'apartat 11 a l'article 50 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, els quals queden redactats en els termes següents:

“Article 50

[...]

2. El vicepresident de la Batllia exerceix les funcions del president en cas d'absència o impossibilitat física del president o per delegació.

[...]

11. En cas de necessitat, i per acord del Consell Superior de la Justícia, els batlles poden ser habilitats per actuar en règim de suplència al Tribunal de Corts, quan no sigui possible per qualsevol causa la formació del tribunal amb els seus propis membres. En aquest cas, el president de la Batllia designa el batlle corresponent d'acord amb un torn preestablert.”

[...]”

Els actuals apartats 2, 3, 4, 5, 6 i 7 de l'article 50 es numeren com a apartats 3, 4, 5, 6, 7 i 8 i els actuals apartats 8 i 9 es numeren com a apartats 9 i 10.

Article 15. Modificació de l'article 53 de la Llei qualificada de la Justícia

Es modifica l'article 53 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat en els termes següents:

“Article 53

1. El Tribunal de Corts es compon d'un president i un conjunt de magistrats en un nombre no inferior a quatre. En cas d'absència o impossibilitat del president, el substitueix el magistrat amb més antiguitat en el càrrec, i així successivament, i si concorren dos magistrats amb la mateixa antiguitat, el substitueix el magistrat de més edat.

2. En cas de necessitat, i per acord del Consell Superior de la Justícia, els batlles poden ser habilitats per actuar en règim de suplència al Tribunal de Corts segons l'article 50.9 d'aquesta Llei.

3. El Consell Superior de la Justícia pot crear places al Tribunal de Corts per suplir provisionalment les baixes de magistrats que es produeixin i per reforçar el Tribunal si la seva càrrega ho requereix. Les places de suplència i reforç tenen la mateixa consideració que les altres places del Tribunal.

4. En cas de necessitat, i per acord del Consell Superior de la Justícia, els magistrats del Tribunal de Corts poden ser habilitats per actuar en règim de suplència al Tribunal Superior de Justícia, quan no sigui possible per qualsevol causa la formació del Tribunal amb els seus propis membres. En aquest cas, el president del Tribunal de Corts designa el magistrat corresponent d'acord amb un torn preestablert.”

Article 16. Addició de l'apartat 3 a l'article 60 de la Llei qualificada de la Justícia

S'addiciona l'apartat 3 a l'article 60 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat en els termes següents:

“Article 60

[...]

3. El Consell Superior de la Justícia, per necessitats del servei, pot acordar la dotació d'una plaça de secretari judicial adjunt amb funcions d'assistència tècnica als batlles o magistrats en els òrgans judicials que ho requereixin.

Els secretaris judicials adjunts tenen el mateix estatut que els secretaris judicials, però les seves funcions se circumscriuen a l'assistència tècnica de l'òrgan judicial al qual s'adscriuen.”

Article 17. Modificació de l'article 68 quater de la Llei qualificada de la Justícia

Es modifica el darrer paràgraf de l'apartat 3 de l'article 68 *quater* de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat en els termes següents:

“Article 68 *quater*

[...]

3. [...]

Els batlles i els magistrats en situació d'excedència forçosa no perceben una retribució com a membres de la carrera judicial, però el temps passat en aquesta situació computa a efectes d'antiguitat en la carrera judicial.

[...]"

Article 18. Addició de l'article 69 ter a la Llei qualificada de la Justícia

S'addiciona l'article 69 *ter* a la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat en els termes següents:

"Article 69 *ter*

Els batlles i magistrats, personalment o per persona interposada, no poden participar en subhastes públiques derivades d'una actuació judicial."

Article 19. Modificació de l'article 74 de la Llei qualificada de la Justícia

Es modifica l'article 74 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat en els termes següents:

"Article 74

1. En els processos civils, administratius i de menors, poden recusar els batlles i magistrats, les parts, els seus advocats i, si escau, el Ministeri Fiscal.

2. En els processos penals, poden recusar els batlles i els magistrats el Ministeri Fiscal, l'encausat, el processat, l'actor civil o l'acusador particular, el responsable civil i els seus advocats.

3. La recusació es pot plantejar des del moment en què el coneixement del procés s'atribueix al batlle a qui correspon per torn o des del moment en què es designa el batlle o el magistrat ponent del tribunal corresponent.

4. No obstant el que estableix l'apartat anterior, la recusació s'ha de plantejar tan aviat com es tingui coneixement de la causa en què es fonamenta, i en cas contrari no s'admet a tràmit. Contra aquesta decisió no es pot interposar cap recurs, sense perjudici que la recusació es pugui plantejar per mitjà dels altres recursos i remeis jurisdiccionals a l'abast de la part interessada.

5. Formulada la recusació, el batlle o magistrat en dona trasllat a les altres parts del procés perquè es manifestin al respecte en el termini de tres dies hàbils. Transcorregut el termini, hagi o no informat les parts, el batlle o magistrat emet un informe en què accepta o refusa la recusació, i tramet les actuacions al president del tribunal del qual forma part a fi que resolgui l'incident en el termini de cinc dies hàbils.

En cas que sigui recusat el president d'un dels tribunals, ha de resoldre l'incident el batlle o el magistrat adscrit al tribunal de què es tracti amb més antiguitat en el càrrec.

6. Contra la decisió de no acceptar la recusació plantejada es pot interposar un recurs al Tribunal Superior en el termini de cinc dies hàbils. Rebudes les actuacions, s'ha de donar trasllat del recurs a les altres parts perquè en el termini de cinc dies hàbils es manifestin. Transcorregut el termini, hagi o no informat les

parts, la sala designada pel president resol el recurs en el termini de deu dies hàbils.

En cas que no s'hagi acceptat la recusació d'un magistrat del Tribunal Superior, el recurs el resol una secció de tres membres del mateix Tribunal, de la qual no pot formar part el magistrat recusat.

7. Durant la tramitació del procediment de recusació, el batlle o el magistrat recusat no han de conèixer ni resoldre sobre el procés, sense perjudici que puguin ser substituïts d'acord amb el que estableixen les lleis aplicables.

8. En cas que la recusació no s'admeti a tràmit, s'imposen les costes a la part que la va presentar. En cas que la petició de recusació es desestimi, s'imposen les costes a la part que la va presentar, llevat que s'apreciïn circumstàncies que justifiquin un altre pronunciament. Si s'aprecia mala fe o temeritat, s'imposa una multa de 1.000 a 6.000 euros.”

Article 20. Modificació de l'apartat 2 de l'article 75 de la Llei qualificada de la Justícia

Es modifica l'apartat 2 de l'article 75 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat en els termes següents:

“Article 75

[...]

2. El president del tribunal del qual forma part el batlle o el magistrat que ha decidit abstenir-se ha de ser informat de les motivacions de l'abstenció esmentada i aprovar-la o denegar-la. En cas que s'abstingui el president d'un dels tribunals, n'ha d'informar, segons el cas, el vicepresident de la Batllia o el magistrat adscrit al tribunal de què es tracti amb més antiguitat en el càrrec.”

Article 21. Modificació de l'article 78 de la Llei qualificada de la Justícia

Es modifica l'article 78 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat en els termes següents:

“Article 78

1. El judici de responsabilitat penal contra un batlle o magistrat s'incoa per providència dictada pel Tribunal de Corts, en virtut de denúncia del Ministeri Fiscal o querella del perjudicat o l'ofès.

2. La detenció i el processament són competència del Tribunal de Corts en composició col·legiada, i la instrucció de les diligències prèvies o del sumari correspon a un magistrat del Tribunal de Corts.

3. La competència per jutjar penalment un batlle o magistrat la té, en primera instància, una sala composta per tres magistrats del Tribunal Superior de Justícia designada pel seu president en funció del torn preestablert i en grau d'apel·lació, en segona instància, el ple del Tribunal Superior de Justícia, exclosos els magistrats que han dictat la sentència impugnada.

4. Acordat el processament d'un batlle o magistrat per un presumpte delictes dolós o imprudent vinculat a l'exercici de les seves funcions, es procedeix automàticament a la suspensió provisional de les funcions jurisdiccionals que exerceix, per acord del Consell Superior de la Justícia.”

Article 22. Modificació de l'article 81 de la Llei qualificada de la Justícia

Es modifica l'article 81 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat en els termes següents:

“Article 81

1. El procediment disciplinari contra un batlle o un magistrat l'inicia el Consell Superior de la Justícia, com a òrgan disciplinari, mitjançant la incoació d'un expedient disciplinari que es tramita amb respecte dels principis generals del règim sancionador. El Consell Superior de la Justícia designa un instructor entre els seus membres.

2. L'instructor i/o algun dels altres membres del Consell Superior de la Justícia han d'abstenir-se en els supòsits en què ho estableixi la normativa aplicable i, en cas que no ho facin, poden ser recusats:

a) Si concorre algun motiu d'incompatibilitat i, en concret, algun dels supòsits previstos al Codi de l'Administració, l'instructor i/o algun dels altres membres del Consell Superior de la Justícia ho han de comunicar al Consell Superior de la Justícia, en el termini màxim de cinc dies hàbils a comptar de l'endemà del dia en què se'ls l'assabenti de la designació de l'instructor. Dins dels set dies naturals següents, el Consell Superior de la Justícia, amb l'abstenció de l'instructor de l'expedient disciplinari i/o algun dels altres membres del Consell Superior de la Justícia, resol de forma motivada, sense aplicar l'article 25.4 d'aquesta llei. Aquesta resolució no és susceptible de recurs.

b) En cas que es recusi l'instructor i/o algun dels altres membres del Consell Superior de la Justícia, també resol de forma motivada el Consell Superior de la Justícia, sense aplicar l'article 25.4 d'aquesta llei, amb l'abstenció de l'instructor de l'expedient disciplinari i/o algun dels altres membres del Consell Superior de la Justícia, en el mateix termini assenyalat a la lletra a anterior. Aquesta resolució no és susceptible de recurs, sense perjudici que es pugui al·legar aquest extrem en virtut del recurs que es formuli contra la resolució disciplinària.

3. La resolució mitjançant la qual s'incoa l'expedient disciplinari, i es designa l'instructor i en el seu cas acorda l'abstenció d'algun membre del Consell Superior de la Justícia, s'ha de notificar per escrit al batlle o al magistrat expedientat i al Ministeri Fiscal.

Article 23. Modificació de l'article 83 de la Llei qualificada de la Justícia

Es modifica l'article 83 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat en els termes següents:

“Article 83

Són faltes molt greus:

- a) La infracció de les incompatibilitats i prohibicions establertes en aquesta Llei.
- b) L'incompliment del deure d'abstenció sabent que concorre una de les causes previstes en aquesta Llei.
- c) Les accions o omissions que comportin responsabilitat civil, d'acord amb l'article 76.
- d) La ignorància inexcusable de les lleis i els procediments.
- e) La intromissió, mitjançant accions de qualsevol tipus, en l'exercici de les funcions jurisdiccionals d'un altre batlle o magistrat.
- f) La falta a la veritat en la sol·licitud per obtenir permisos, compatibilitats i altres beneficis.
- g) L'abús de la condició de batlle o magistrat per obtenir un tracte favorable davant de l'Administració pública o dels organismes públics i parapúblics, i de professionals i empreses.
- h) El baix rendiment derivat de la manca de compliment no justificada dels mòduls d'activitat o de la manca d'assoliment no justificada dels mínims d'activitats de formació continuada que estableix l'article 68 *ter*, quan l'incompliment o el no assoliment se situïn per sota del seixanta per cent dels mínims fixats.
- i) L'absència continuada i injustificada de la seu de l'òrgan judicial al qual estigui destinat.
- j) L'incompliment dels acords adoptats pel Consell Superior de la Justícia i pels presidents de la Batllia, del Tribunal de Corts o del Tribunal Superior en exercici de les seves funcions, després d'haver estat requerit a aquest efecte.

k) La comissió d'una falta greu quan el batlle o el magistrat hagi estat sancionat anteriorment per dos faltes greus més, sense que hagin estat cancel·lades les anotacions corresponents.”

Article 24. *Modificació de l'article 84 de la Llei qualificada de la Justícia*

Es modifica l'article 84 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat en els termes següents:

“Article 84

Són faltes greus:

- a) La inassistència injustificada i reiterada a vistes, judicis o pràctiques de proves que hagin estat fixats.
- b) L'absència injustificada de la seu de l'òrgan judicial al qual estigui destinat.
- c) El retard injustificat en l'inici o la tramitació dels processos judicials.
- d) L'obstaculització de les funcions d'inspecció del Consell Superior de la Justícia.
- e) La revelació a tercers de fets i informacions obtinguts en l'exercici de la funció jurisdiccional.
- f) La infracció de les prohibicions i obligacions establertes en aquesta Llei, quan no constitueixi una falta lleu o molt greu.
- g) El baix rendiment derivat de la manca de compliment no justificada dels mòduls d'activitat o de la manca d'assoliment no justificada dels mínims d'activitats de formació continuada que estableix l'article 68 *ter*, quan l'incompliment o el no assoliment sigui de més del seixanta per cent dels mínims fixats.
- h) La falta de respecte als ciutadans, als altres batlles o magistrats, als membres del Ministeri Fiscal, als advocats, als procuradors, al personal de l'Administració de justícia o als altres agents i funcionaris públics, en l'exercici de les funcions jurisdiccionals, quan revesteixi una gravetat especial.
- i) L'incompliment dels acords adoptats pel Consell Superior de la Justícia i pels presidents de la Batllia, del Tribunal de Corts o del Tribunal Superior en exercici de les seves funcions.
- j) La comissió d'una falta lleu quan el batlle o el magistrat hagi estat sancionat anteriorment per dos faltes lleus més, sense que hagin estat cancel·lades les anotacions corresponents.”

Article 25. Addició del capítol setè al títol V de la Llei qualificada de la Justícia

S'afegeix el capítol setè al títol V de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat en els termes següents:

“Capítol setè. Codi ètic de conducta

Article 87 bis

1. El Consell Superior de la Justícia aprova un codi ètic de conducta judicial, basat en els valors d'independència, imparcialitat, integritat, correcció, igualtat, competència i diligència, que ha de servir de referent per als estàndards de comportament desitjables de batlles, magistrats, fiscals, secretaris judicials i tot el personal de l'Administració de justícia, adaptat a les característiques de cada col·lectiu.

2. El codi ètic inclou també, de la manera que correspongui, els membres del Consell Superior de la Justícia.

3. Abans de l'aprovació del codi ètic, el Consell Superior de la Justícia obre un procés de consulta i participació en què poden intervenir els batlles i magistrats, els fiscals, els secretaris judicials, el personal de l'Administració de justícia i els col·legis professionals de l'advocacia i la procura, en els termes que fixi un reglament aprovat pel Consell.

4. El Consell Superior de la Justícia avalua cada any l'aplicació del codi ètic i aprova, si escau, les modificacions que consideri convenientes, després de sotmetre-les a consulta i participació de totes les persones i els col·lectius que indica l'apartat anterior.

5. Totes les persones assenyalades en l'apartat 3 d'aquest article, i qualsevol persona afectada per una conducta de l'Administració de justícia, poden fer arribar al Consell Superior de la Justícia i als presidents dels òrgans judicials queixes i suggeriments sobre l'aplicació del codi ètic. Els presidents dels òrgans judicials remeten les queixes i els suggeriments rebuts al Consell Superior de la Justícia.

6. El Consell Superior de la Justícia dona curs a les queixes rebudes d'acord amb la naturalesa dels fets. El Consell aprova per reglament el procediment de tramitació de queixes.

7. El president del Consell Superior de la Justícia, els presidents de jurisdicció i el fiscal general poden adreçar comunicacions, generals i individuals, als batlles, magistrats i membres del Ministeri Fiscal sobre el compliment del codi ètic.

8. El president del Consell Superior de la Justícia, els presidents de jurisdicció i el fiscal general poden demanar explicacions, individualment, als batlles,

magistrats, membres del Ministeri Fiscal, secretaris judicials i personal de l'Administració de justícia sobre eventuais incompliments del codi ètic, i aquests últims estan obligats a contestar en el termini màxim de deu dies.

En cas de constatar l'incompliment, poden reprendre, de manera privada o pública, la persona afectada, sens perjudici d'exigir les responsabilitats que es derivin dels fets. En tot cas, si l'actuació ha tingut per origen una queixa d'una persona o entitat, es comunica el resultat a aquesta última.”

Article 26. Modificació de l'article 100 de la Llei qualificada de la Justícia

Es modifica l'article 100 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat en els termes següents:

“Article 100

Per actuar davant dels batlles i els tribunals en els termes previstos per aquesta Llei i per les altres lleis que siguin aplicables, els advocats han d'estar col·legiats obligatòriament com a membres exercents al Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra, llevat que actuïn en defensa del Consell General, del Govern, dels comuns, de la Caixa Andorrana de Seguretat Social o de l'Autoritat Financera Andorrana, o dels òrgans que en depenen, sense perjudici del que prevegi la llei que regula l'exercici de la professió d'advocat.”

Article 27. Modificació de l'article 101 de la Llei qualificada de la Justícia

Es modifica l'article 101 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat en els termes següents:

“Article 101

La defensa en judici, davant de qualsevol jurisdicció, dels drets i interessos del Consell General, del Govern, dels comuns, de la Caixa Andorrana de Seguretat Social o de l'Autoritat Financera Andorrana, o dels òrgans que en depenen, correspon als advocats adscrits als seus gabinets jurídics, sense perjudici que puguin contractar els serveis d'altres advocats en casos determinats.”

Disposició transitòria

Les persones que en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta Llei qualificada estiguin nomenades com a inspectores mantenen el nomenament fins al termini establert a l'article 35 *bis* d'aquesta Llei, i eventualment amb la possibilitat de renovació per una sola vegada.

Disposició final primera. Nomenament del vicepresident del Tribunal de Batlles

El Consell Superior de la Justícia ha de nomenar el vicepresident del Tribunal de Batlles, en els termes que fixa l'apartat 2 de l'article 33 d'aquesta Llei qualificada, en el termini màxim de sis mesos des que la Llei entri en vigor.

Disposició final segona. *Reglament i codi ètic*

El Consell Superior de la Justícia ha d'aprovar el reglament previst per elaborar el codi ètic que preveu l'apartat 3 de l'article 87 *bis* d'aquesta Llei qualificada en el termini màxim de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei qualificada.

El codi ètic s'ha d'aprovar en el termini màxim d'un any a partir del dia en què es publiqui al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* el reglament a què fa referència el paràgraf anterior.

Disposició final tercera. *Desenvolupament reglamentari*

S'encomana al Consell Superior de la Justícia que en el termini màxim d'un any a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei qualificada aprovi les normes reglamentàries necessàries altres que les indicades en la disposició final segona per al desplegament de les seves disposicions.

Disposició final quarta. *Modificació de la Llei qualificada del Codi de procediment penal*

1. Es modifica l'article 116 de la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal, del 10 de desembre de 1998, el qual queda redactat en els termes següents:

“Article 116

1. La finalitat del decomís és l'aprehensió, l'embargament, el segrest, la conservació, la conversió en diners o la destrucció dels fons que són els instruments emprats per cometre la infracció penal o bé del producte obtingut de la infracció penal, que, en cas de temptativa punible, s'estaven a punt d'utilitzar per cometre la infracció, del producte obtingut i dels beneficis que se n'hagin derivat i de la seva eventual transformació o conversió posterior. També pot embargar o segrestar els béns i els drets pertanyents a un tercer no responsable, llevat que aquest tercer els hagi adquirit legalment d'acord amb el que disposen els articles 119 i 120.

2. A l'efecte d'aquest article s'entén per *fons* els actius financers; els béns de tota natura, materials o immaterials, mobles o immobles, adquirits per qualsevol mitjà, lícit o il·lícit, i els documents, títols o instruments jurídics de qualsevol forma, fins i tot l'electrònica o digital, que certifiquen un dret de propietat o un interès sobre els mateixos béns, especialment, però no exclusivament, els havers i els crèdits bancaris, els xecs de viatge, els xecs bancaris, les ordres de

pagament, les accions, els títols valor, les obligacions i les lletres de canvi i de crèdit, així com els interessos dividends o qualsevol altre benefici que se n'hagi derivat.

3. El decomís es pot dur a terme malgrat que el suposat responsable sigui ignorat, hagi mort, s'hagi incapacitat, estigui absent o hagi estat declarat exempt de responsabilitat criminal, sempre que es pugui demostrar l'existència del fet delictiu amb independència de la seva imputació a una persona en concret.

4. En matèria de blanqueig de diners o valors o dels delictes subjacents que l'originen, mitjançant l'acte motivat corresponent, el batlle instructor pot disposar excepcionalment que no se'n segrestin o se n'embarguin els béns i els drets, o diferir-ne l'embargament o el segrest, i autoritzar qualsevol operació, transferència o qualsevol alienació de qualsevol bé que hauria pogut ser objecte d'un comís ulterior, amb la finalitat d'identificar les persones implicades o d'obtenir les proves necessàries, sempre que hi hagi proporció entre l'interès de la investigació i el perill que l'operació, la transferència o l'alienació o la manca d'embargament o de segrest puguin representar.

5. En matèria de falsedat de moneda el batlle instructor pot acordar el lliurament de part de la moneda intervinguda als organismes tècnics i les autoritats competents en la lluita contra la falsificació de l'euro, d'acord amb el que disposen els articles 36 i 42 de la Llei 17/2013, del 10 d'octubre, sobre la introducció de l'euro en el marc de l'Acord monetari signat entre el Principat d'Andorra i la Unió Europea, sempre que això no impedeixi l'ús i la conservació de la moneda lliurada com a objecte de prova en el marc del procés corresponent.

6. Les mesures especificades en els dos paràgrafs anteriors es poden aplicar per via analògica en la persecució de qualsevol altre fet delictiu.”

2. S'addiciona l'article 116 *bis* a la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal, del 10 de desembre de 1998, el qual queda redactat en els termes següents:

“Article 116 *bis*

1. La competència per conèixer del decomís durant la instrucció i l'execució pertoca al batlle.

2. És part del procediment qui ja estigui comparegut al procés, així com els tercers que apareguin involucrats en les accions amb impacte econòmic relacionades amb el fet delictiu, malgrat que no hagin comès cap delictes.

3. Els tercers ja declarats com a tals pel batlle durant la instrucció tenen les mateixes facultats processals que un responsable civil durant el judici oral.

4. Els tercers que compareguin durant el judici oral a crida del Ministeri Fiscal tenen un termini de deu dies per respondre a les seves al·legacions i aportar la documentació que considerin procedent.

5. Un cop dictada sentència en primera instància, el batlle pot iniciar el procediment establert en aquesta secció per determinar nous tercers relacionats amb béns que puguin ser objecte de decomís.

6. En aquest darrer cas, l'aute dictat pel batlle que determina els tercers és recurrible en apel·lació davant el Tribunal de Corts. Han d'integrar la sala que s'ocupi del recurs, si és possible, els mateixos magistrats que haguessin conegut de la primera instància o del recurs d'apel·lació contra la sentència.”

3. S'addiciona l'article 116 *ter* a la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal, del 10 de desembre de 1998, el qual queda redactat en els termes següents:

“Article 116 *ter*

1. El decomís se substancia en un procediment que ha de restar annex a la instrucció o a l'execució. No obstant això, el mateix procediment establert també es pot dur a terme al marge d'un procés penal.

2. El procediment l'inicia el batlle, que adopta les mesures cautelars que siguin adients per assegurar la conservació en bon estat dels béns embargats amb els seus productes i accessions, i si escau en nomena un administrador.

3. L'inici del procediment es notifica a les parts comparegudes i als tercers que apareguin involucrats en les accions amb impacte econòmic relacionades amb el fet delictiu, perquè puguin oposar-s'hi en el termini de deu dies presentant un escrit que aporti tota la documentació o els dictàmens pericials que creguin convenients.

4. El procediment es pot adreçar a nous tercers que vagin apareixent; el tercer disposa sempre del termini de deu dies per oposar-s'hi.

5. El batlle valora la prova de manera lliure. Malgrat això, per determinar la relació del bé objecte del decomís amb el delicte, pot tenir presents de manera completament voluntària les orientacions següents:

- Pel que fa a l'imputat o condemnat, béns que superin els guanys habituals del seu negoci legítim.

- Pel que fa al tercer, anormalitat de la propietat del bé o de l'operació econòmica en la seva vida quotidiana, o bé afinitat del tercer amb l'imputat o condemnat.

6. El batlle conclou per aute, en el termini màxim de trenta dies, el procediment pel que fa a l'imputat o condemnat i als tercers compareguts, sens perjudici d'ampliar amb ulteriors autes la seva resolució a mesura que vagin apareixent més béns o més tercers.

7. L'aute del batlle dictat durant la instrucció no és apel·lable, sens perjudici de la defensa de l'imputat i de la participació del tercer durant el judici oral.

8. En el procediment de decomís, el batlle pot ordenar d'ofici una prova pericial sobre qualssevol aspectes de l'objecte del decomís.”

4. S'addiciona l'article 116 *quater* a la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal, del 10 de desembre de 1998, el qual queda redactat en els termes següents:

“Article 116 *quater*

1. El batlle disposa immediatament la devolució al seu propietari dels objectes relacionats amb el delictes tan bon punt conservar-los i custodiar-los ja no sigui útil per a la instrucció. El mateix fa amb urgència la Policia amb els objectes sostrets; en ambdós casos, sempre que no hi hagi un dubte raonable sobre la seva titularitat i fent constar documentalment la devolució. Han de ser destruïts els béns mobles que el propietari, un cop assabentat pel batlle o la Policia, no retiri en el termini de trenta dies.

2. La resta de béns es conserven en dipòsit. El batlle ordena, mitjançant un aute motivat, la utilització amb finalitats d'interès públic dels béns decomissats.

3. El batlle pot encomanar la conservació, l'administració i l'elaboració, si escau, dels fons a l'Oficina Judicial de Gestió d'Actius, l'organització, el funcionament i les facultats de la qual es determinen per reglament. El seguiment i la identificació dels fons poden ser encomanats a l'Oficina de Recuperació d'Actius del Cos de Policia, el funcionament i les facultats de la qual es determinen per reglament.

4. Els béns de propietari desconegut que no hagin estat liquidats es mantenen en dipòsit pel termini de deu anys. Exhaustit aquest termini, els béns es venen o es destrueixen, a criteri de l'Oficina Judicial de Gestió d'Actius.

5. El batlle pot decidir que els diners o productes financers que es trobin en una entitat bancària siguin dipositats a l'Autoritat Financera Andorrana (AFA), amb la liquidació prèvia corresponent si es tracta de productes financers. Aquest dipòsit, no remunerat, ha de ser posat a disposició de l'autoritat judicial per part de l'AFA, quan sigui requerida per aquella autoritat.

6. Els béns immobles són objecte només de mesures de conservació fins que es dicti la sentència ferma en el procés penal, moment en el qual han de ser arrendats o venuts.

7. No poden ser objecte de decomís els béns inembargables. Tampoc no es poden decomissar els béns que ja estiguessin afectats en un altre procés judicial o administratiu, o bé els béns el decomís dels quals pogués perjudicar una instrucció penal que ja estigui oberta.

8. Quan els béns que s'han de decomissar tinguin escàs valor o l'esforç per decomissar-los superés amb escreix el seu valor, el batlle s'absté de perseguir-los. Si més endavant se sospita del valor superior dels béns o se'n simplifica el decomís, el batlle pot tornar a la persecució dels béns esmentats.

9. L'Estat resta obligat a retornar les quantitats decomissades indegudament.

10. En matèria de falsedat de moneda, el batlle pot acordar el lliurament de part de la moneda intervinguda als organismes tècnics i les autoritats competents en la lluita contra la falsificació de l'euro, d'acord amb el que disposen els articles 36 i 42 de la Llei 17/2013, del 10 d'octubre, sobre la introducció de l'euro en el marc de l'Acord monetari signat entre el Principat d'Andorra i la Unió Europea, sempre que això no impedeixi l'ús i la conservació de la moneda lliurada com a objecte de prova en el marc del procés corresponent.”

5. S'addiciona l'article 166 *bis* a la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal, del 10 de desembre de 1988, el qual queda redactat en els termes següents:

“Article 166 *bis*

1. En el cas de causes seguides per delictes majors la pena màxima prevista de les quals sigui superior a quatre anys i igual o inferior a vuit anys de presó, el procediment d'ordenança penal únicament es pot iniciar per escrit conjunt entre el Ministeri Fiscal, l'interessat i el seu lletrat, sempre que presentin una evidència suficient d'existència del fet delictiu que no estigui basada en la confessió de l'acusat.

2. En el marc d'aquesta ordenança penal, el Ministeri Fiscal, l'interessat amb el seu lletrat i, si escau, la representació lletrada de l'acusació particular i l'actor civil poden establir un acord en relació amb els fets, la qualificació jurídica, les circumstàncies modificatives en cas de concórrer, la pena o les penes que cal imposar amb els límits establerts a l'article 163, el comís, les conseqüències accessòries i, si escau, la responsabilitat civil.

3. Aquesta voluntat comuna de les parts es denomina *acord* i ha de ser homologada pel batlle mitjançant ordenança penal en un termini de trenta dies des de l'audiència de ratificació de l'acord.

En el cas que es practiqui la detenció de l'encausat, el procediment no es pot iniciar fins passat un termini de com a mínim quinze dies a comptar del lliurament de la persona detinguda al batlle en les condicions de l'article 29.”

6. S'addiciona l'article 166 *ter* a la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal, del 10 de desembre de 1988, el qual queda redactat en els termes següents:

“Article 166 *ter*

1. L'acord d'ordenança penal no pot tenir efectes ni constituir prova anticipada sobre les persones que no s'han sotmès a aquest procediment, com ara altres responsables penals i civils dels fets objecte del procediment, i terceres persones

afectades per les mesures de comís o altres conseqüències accessòries del delicte.

2. El Consell Superior de la Justícia ha de publicar anyalment el recull de les ordenances penals acceptades en el decurs de l'any anterior i eliminar les mencions relatives a la identitat de les persones que s'hi esmentin.”

Disposició final cinquena. *Modificació de la Llei qualificada del Codi penal*

Es modifica l'article 70 de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal, el qual queda redactat en els termes següents:

“Article 70. *Comís dels instruments, efectes i guanys*

1. Els òrgans jurisdiccionals acorden el decomís a la sentència, o bé en els moments processals esmentats en el Codi de procediment penal i contra les persones assenyalades en el mateix Codi, que han de ser informades degudament perquè puguin intervenir-hi amb els mateixos drets que les parts principals del procés.

2. Dintre dels casos previstos al Codi penal, les situacions de fet en les quals el decomís és procedent es determinen al Codi de procediment penal.

3. Els béns objecte del decomís són assenyalats pel Codi de procediment penal. Si no poden ser localitzats, el tribunal pot acordar el comís del seu equivalent.

4. En el cas que els instruments utilitzats o que, en cas de temptativa punible, s'estaven a punt d'utilitzar per cometre la infracció, el producte obtingut i els beneficis que se n'hagin derivat i la seva eventual transformació o conversió posterior no puguin ser localitzats, pertanyin a tercers de bona fe o no puguin ser repatriats de l'estranger, el tribunal pot acordar el comís del seu equivalent.

5. En el cas que els instruments utilitzats o que, en cas de temptativa punible, s'estaven a punt d'utilitzar per cometre la infracció, el producte obtingut i els beneficis que se n'hagin derivat i la seva eventual transformació o conversió posterior es trobin confosos amb béns i drets de provenença lícita, el tribunal ha d'acordar el comís o el comís del seu valor equivalent fins al valor dels béns i drets de provenença il·lícita.”

Disposició final sisena. *Creació de places*

S'aprova la creació per a la Batllia de cinc places de secretari judicial i tretze places d'oficial.

S'aprova la creació per a la Fiscalia d'una plaça de fiscal adjunt, una plaça de secretari judicial i cinc places d'administratiu.

Disposició final setena. *Crèdits pressupostaris per finançar les places*

Els crèdits pressupostaris necessaris per finançar les places de nova creació s'habilitaran mitjançant l'aprovació de crèdits ampliables d'acord amb l'article 4 de la Llei del Pressupost per al 2022.

Disposició final vuitena. *Modificació de l'annex de la Llei de la funció pública de l'Administració de justícia*

Es modifica l'annex de la Llei de la funció pública de l'Administració de justícia, el qual queda redactat en els termes següents:

“Annex de la Llei de la funció pública de l'Administració de justícia

Nivell de classificació	Base retributiva	Complement de lloc	Banda mínima	Màxim compl. millora	Banda màxima
1A	30.476,46	12.423,54	42.900,00	18.183,49	61.083,49
2B	21.688,03	5.686,46	27.374,49	13.687,18	41.061,67
2C	21.688,03	2.116,01	23.804,04	11.901,89	35.705,93
2D	21.688,03	0,00	21.688,03	10.843,95	32.531,98
3E	12.827,88	4.628,65	17.456,53	8.728,33	26.184,86
3F	12.827,88	3.041,61	15.869,49	7.934,68	23.804,17
3G	14.579,11	0,00	14.579,11	7.289,62	21.868,73”

Disposició final novena. *Modificació del Codi de procediment civil*

Es modifica l'apartat 2 de la disposició transitòria primera (*Normes processals*) de la Llei 22/2021, del 17 de setembre, del Codi de procediment civil, el qual queda redactat en els termes següents:

“Disposició transitòria primera. *Normes processals*

[...]

2. En qualsevol cas, els processos judicials a què fa referència l'apartat 1 anterior han d'haver estat resolts definitivament en fase declarativa en el termini màxim de quatre anys des de la data de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.”

Disposició final desena. *Modificació de la Llei qualificada de seguretat pública*

Es modifica la disposició transitòria segona de la Llei 30/2018, del 6 de desembre, qualificada de seguretat pública, la qual queda redactada com segueix:

“Disposició transitòria segona. *Sistemes de videovigilància existents*

Els titulars de sistemes de videovigilància que estiguin en funcionament i que no s'hagin registrat al ministeri competent en matèria d'interior han de sol·licitar l'autorització o efectuar la comunicació prèvia corresponents, segons escaigui, fins el 31 de desembre del 2023.”

Disposició final onzena. *Textos consolidats*

S'encomana al Govern que, en els termes previstos a l'article 116 del Reglament de Consell General i en el termini màxim de sis mesos des de la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei, presenti al Consell General els projectes de llei de text consolidat de la Llei qualificada de la Justícia, del Codi de procediment penal, del Codi penal que incloguin les modificacions introduïdes fins a l'actualitat en aquestes tres lleis.

Disposició final dotzena . *Entrada en vigor*

Aquesta Llei qualificada entra en vigor l'endemà de ser publicada al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.